

TURINYS

Pratarmė	3

I skyrius

LITERATŪROS MOKYMO METODIKA KAIP MOKSLO DISCIPLINA	5
Literatūros mokymo metodikos ryšys su kitais mokslais	6
Literatūros mokymo metodikos tyrimo metodai	7
LITERATŪRA KAIP MOKOMASIS DALYKAS	13
Literatūros kurso turinys ir struktūra	13
Grožinė literatūra	13
Literatūros mokslo pradmenys	14
Literatūrinė kalba	16
Literatūros mokymo uždaviniai reformuojamoje mokykloje	17
Literatūros mokymo klausimai tarybinės santvarkos metais	20
Programos raidos bruožai	20
Literatūros vadovėliai ir mokymo priemonės	23
MOKYTOJAS IR MOKINYS LITERATŪROS MOKYMO PROCESĖ	25
Literatūros mokytojas	25
Asmenybė	26
Pedagogas auklėtojas	28
Literatūros specialistas tyrinėtojas	29
Mokinys kaip skaitytojas	32
Literatūrinio vystymosi etapai	32
Grožinio kūrinio suvokimas	37

II skyrius

LITERATŪROS PROBLEMINIS MOKYMAS KAIP SIUOLAIKINIO MOKYMO TIPAS	42
Probleminio mokymo esmė	42
Problema	43
Probleminė situacija ir užduotis	45
LITERATŪROS MOKYMO METODAI IR BUDAI. BENDRA CHARAKTERISTIKA	51
Kūrybinio skaitymo metodas	54
Euristinis metodas	55
Tiriamasis metodas	57
Reprodukcinis metodas	60

LITERATŪROS MOKYMO METODŲ BODAI	63
Raiškūsiai skaitymas	63
Raiškūjo ir meninio skaitymo samprata	63
Raiškūsiai mokytojo skaitymas	64
Mokinių raiškūsiai skaitymas	66
Mokymasis atmintinai	67
Meninis skaitymas	68
Autorių skaitymas	69
Planavimas	70
Atpasakojimai žodžiu	72
Smulkūsiai atpasakojimas	72
Glaustasis atpasakojimas	73
Atrenkamasis atpasakojimas	73
Kūrybinis atpasakojimas	74
Meninis atpasakojimas	74
Vaizdavimas žodžiu	75
Kino scenarijaus kūrimas	78
Inscenizavimas	81

III skyrius

APZVALGINIŲ TEMŲ NAGRINĖJIMAS	85
Apžvalgų reikšmė, specifika, temų tipai	85
Apžvalgų metodikos ypatumai	86
RASYTOJO BIOGRAFIJOS NAGRINĖJIMAS	93
Biografijos samprata, nagrinėjimo reikšmė ir ypatumai	93
Rašytojo biografijos individualizavimas	95
Biografijos nagrinėjimo sąlygos	97
Rašytojų portretai: reikšmė, metodika	99
GROŽINIO KŪRINIO NAGRINĖJIMO ETAPAI	103
I. Įvadiniai darbai	103
II. Grožinio kūrinio skaitymas	107
III. Grožinio kūrinio suvokimo ryškėjimas	110
IV. Grožinio kūrinio analizė	113
Metodinės grožinio kūrinio analizės problemos	103
Grožinio kūrinio analizės aspektai literatūros moksle ir mokykloje	116
Literatūrologinių analizės būdų taikymas	120
V. Baigiamasis grožinio kūrinio nagrinėjimo etapas	130
GROŽINIŲ KŪRINIŲ NAGRINĖJIMAS, ATSIŽVELGIANT Į JŲ ROSIES SPECIFIKĄ	135
Lyrikos nagrinėjimo ypatumai	135
Lyrikos nagrinėjimo sąlygos ir sunkumai	135
Įvadinių darbų specifika	137
Bendrieji lyrikos analizės klausimai	138
Metodiniai lyrikos analizės būdai	148
Emocinis įtvirtinimas	148
Epikos nagrinėjimo ypatumai	149
Epikos specifika, teorinės ir metodinės problemos	149
Bendrieji epikos metodikos klausimai	151
Epinio kūrinio vaizduojamas pasaulis	154
Dramos kūrinių nagrinėjimas	162
Nagrinėjimo ypatumai	162

Rengimas suvokti dramos kūrinį	166
Įvadiniai darbai	166
Dramos kūrinio skaitymas. Analizės būdų įvairovė ir specifika	168
Baigiamasis etapas	175

IV skyrius

LITERATŪROS TEORIJOS PRADMENYS VIDURINEJE MOKYKLOJE ..	180

Literatūros teorijos reikšmė, vieta, sistema	180
Literatūros teorijos sąvokų mokymas	182
Metodiniai principai	182
Meninio vaizdo supratimas	184
Siužetas ir kompozicija	186
Teorinių klausimų sisteminimas	192
Literatūros mokslo ir kritikos darbų panaudojimas	194

MOKINIŲ KALBOS UGDYMAS MOKANT LITERATŪROS	199

Kalbos ugdymo reikšmė ir bendrieji principai	199
Snekamoji ir rašomoji kalba, jų specifika ir ryšiai	200
Snekamosios kalbos tobulinimo būdai	201
Leksikos ir frazeologijos plėtimas	201
Monologinės kalbos ugdymas	205
Rašomosios kalbos ugdymas	207
Rašomosios kalbos ugdymo darbai	207
Planavimas	208
Tezės ir konspektai	209
Atpasakojimai raštu	210
Rašiniai	213
Rašinių reikšmė	213
Rašinių klasifikacija	214
Reikalavimai literatūriniam rašiniui	216
Grynieji literatūriniai rašiniai	220
Veikėjo charakteristika	220
Straipsnis	222
Tiriamieji darbai	223
Anotacija ir recenzija	224
Literatūrinių įspūdžių rašiniai	225
Pirminiais skaitymo įspūdžiais paremti rašiniai	226
Įspūdžių rašiniai, rašomi išanalizavus grožinį kūrinį	226
Literatūrinių įspūdžių apibendrinimo rašiniai	227
Literatūrinių įspūdžių rašinių vertinimas	227
Rašinių taisyimas, vertinimas, analizė, tobulinimas	228

V skyrius

LITERATŪROS MOKYMO ORGANIZAVIMAS	235

Literatūros pamoka	235
Siuolaikinės literatūros pamokos reikalavimai	236
Literatūros pamokų tipai ir struktūra	240
Literatūros pamokų rūšys	244
Pamoka-disputas	245
Pamoka-seminaras	246
Televizijos pamoka	250
Kino pamoka	252
Pamoka-ekskursija	254
Pamoka-literatūrinė kompozicija	260